

Udskriftsdato: 13. december 2025

KEN nr 10223 af 20/12/2019 (Historisk)

Ankestyrelsens principmeddelelse 106-19 om integrationsydelse - uddannelseshjælp - kontanthjælp - sanktioner - punktsanktion - nedsættelse af hjælp - sygemelding - vejledning

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 19-47460

Ankestyrelsens principmeddelelse 106-19 om integrationsydelse - uddannelseshjælp - kontanthjælp - sanktioner - punktsanktion - nedsættelse af hjælp - sygemelding - vejledning

Principmeddelelsen fastslår:

Nedsættelse af integrationsydelse, uddannelses- og kontanthjælp

Hvis en borger, der modtager integrationsydelse, uddannelses- eller kontanthjælp, undlader at give meddelelse til jobcenteret eller arbejdsgiveren om sygdom i tilfælde, hvor den ledige er givet et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats mv., skal der ske nedsættelse af hjælpen.

Det fremgår af reglerne, med hvilke beløb hjælpen til borgeren, der er omfattet af reglen om meddelelse om sygdom, nedsættes pr. hændelse. Nedsættelsen sker på grundlag af den hjælp, som personen på hændelsestidspunktet var eller ville være berettiget til. Nedsættelsen sker i integrationsydelsen eller uddannelses- og kontanthjælpen. Der kan i en kalendermåned kun ske en enkelt punktsanktion.

Den skriftlige information og manglende opfyldelse af pligten til at meddele sygdom

Det er en betingelse for at anvende sanktionsreglerne i aktivloven, at kommunen samtidig med henvisningen til arbejde, indkaldelsen til samtale, afgivelsen af tilbud, pålæg om at søge job eller uddannelse m.v. skriftligt har informeret borgeren om konsekvensen for hjælpen, hvis borgeren uden rimelig grund undlader at opfylde sin pligt, og om hvilke skridt en borger, der afslår mv., skal tage for igen at blive berettiget til hjælp.

Der er ikke noget til hinder for, at en kommune inden for lovens rammer kan fastsætte konkrete retningslinjer for den enkelte borger om, hvornår eller hvordan sygemelding skal ske.

Kommunen skal give en punktsanktion til en borger for at undlade at meddele sygdom eller for at meddele sygdom for sent. Det er dog en forudsætning for, at kommunen kan give en punktsanktion til en borger på grund af, at vedkommende har meddelt sygdom for sent, at kommunen samtidig med afgivelsen af tilbuddet mv. har vejledt konkret og præcist om, hvornår der skal meddeles sygdom. Kommunen skal således i sin vejledning fastsætte det tidspunkt eller tidsrum, hvor borgeren skal meddele sygdom.

Det samme vil være tilfældet, hvis kommunen vil give en punktsanktion, fordi borger har meddelt sygdom på en anden måde, end den måde, der fremgår af kommunens vejledning. Det vil også i denne situation være en forudsætning for at give en punktsanktion, at kommunen senest samtidig med afgivelse af tilbuddet mv. har vejledt konkret og præcist om, hvordan borgeren skal give meddelelse om sygdom.

Meddelelse om sygdom til jobcenter eller arbejdsgiver (tilbudsstedet)

En borger, der på sygdomstidspunktet er i et tilbud efter beskæftigelsesindsatsloven, er ikke forpligtet til at give meddelelse om sygdom til både jobcenteret og tilbudsstedet.

Hvis en borger, som er i et tilbud, kun giver meddelelse om sygdom til tilbudsstedet, skal hjælpen ikke nedsættes.

Selvom kommunen i en borgers jobplan har skrevet, at han skal meddele sygdom til både jobcenter og tilbudssted, kan dette ikke medføre, at borgeren sanktioneres, når han undlader at give meddelelse til begge steder.

Én punktsanktion pr. sygdomsperiode

I en situation, hvor en borger undlader at meddele sygdom på den første sygedag i en sygdomsperiode, skal borgeren pålægges én punktsanktion, som bevirker nedsættelse af kontanthjælpen.

Manglende sygemelding betragtes som én hændelse, der udløser en punktsanktion. Det forhold, at borgeren ikke meddeler sygdom på ny de efterfølgende sygedage, udløser ikke en ny punktsanktion for hver dag, hvor borgeren undlader at meddele sygdom.

Det fremgår ikke af reglerne om sygemelding, at en person med mere end en dags sygdom skal melde sig syg hver dag, ligesom der ikke er regler, der sanktionerer manglende daglig sygemelding.

Uanset at kommunen har stillet krav om sygemelding hver dag i en sygdomsperiode, kan manglende opfyldelse af kravet således ikke medføre mere end én punktsanktion.

I sag nr. 1 blev en borger, der deltog i et beskæftigelsestilbud, pålagt en punktsanktion, fordi borgeren ikke havde givet meddelelse om sygdom til både jobcenteret og tilbudsstedet.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderede, at borgeren ikke var forpligtet til at give meddelelse til såvel jobcenteret som tilbudsstedet. Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg lagde vægt på, at det fremgår af ordlyden i bestemmelsen, at hjælpen nedsættes, hvis en person undlader at give meddelelse om sygdom til jobcenteret eller arbejdsgiver (tilbudsstedet).

I sag nr. 2 blev en borger pålagt to punktsanktioner, fordi borgeren ikke havde givet meddelelse om sygdom den 4. og 5. juli 2012. Kommunen vurderede, at der var tale om to hændelser, som hver udløser en punktsanktion, da borgeren var orienteret om, at han skulle melde sig syg dagligt i sin sygdomsperiode.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderede, at borgeren skulle pålægges én punktsanktion på grund af manglende sygemelding i forbindelse med sin sygdomsperiode den 4. og 5. juli 2012. Udvalget vurderede også, at uanset om kommunen har stillet krav om sygemelding hver dag i en sygdomsperiode, kan dette ikke medføre mere end én punktsanktion.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg lagde vægt på, at borgerens undladelse af at meddele fravær på grund af sygdom skulle anses som én hændelse, idet der var tale om en sammenhængende sygdomsperiode. Da der således var tale om én hændelse, udløste den alene én punktsanktion.

I sag nr. 3 havde en kommune givet en borger en punktsanktion, fordi borgeren havde meddelt sygdom for sent. Kommunen havde ved afgivelse af tilbuddet i ”Min Plan” vejledt om, at alt fravær skulle meddeles pr. telefon eller personligt mellem kl. 08:00-09:00.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderede, at kommunen havde ret til at give en punktsanktion, da borgeren havde meddelt sygdom for sent, og fordi borgeren var tilstrækkeligt vejledt om, hvornår der skulle gives meddelelse om sygdom.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg lagde vægt på, at borgeren samtidig med afgivelse af tilbuddet var skriftligt vejledt om, hvornår der skulle meddeles sygdom. Kommunen havde også vejledt skriftligt om konsekvensen for hjælpen, hvis han undlod at give meddelelse om sygdom.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg lagde også vægt på, at borger først havde meddelt sygdom kl. 09:51.

Baggrund for at behandle sagen principielt

Ankestyrelsen har behandlet et principielt spørgsmål om punktsanktion for at præcisere, hvornår en kommune kan give en punktsanktion, som følge af, at en borger har undladt at meddele sygdom rettidigt, eller har meddelt sygdom på den forkerte måde.

Derudover indeholder principmeddelelsen de tidligere nr. 105-13 og 106-13. Den praksis, som Ankestyrelsen har slået fast i disse tidligere offentliggjorte sager, gælder således fortsat på tidspunktet for offentliggørelsen af denne principmeddelelse.

Principmeddelelsen giver således et samlet billede af Ankestyrelsens offentliggjorte praksis om, hvornår der skal gives en punktsanktion på grund af manglende opfyldelse af pligten til at give meddelelse om sygdom efter § 39, nr. 3 i lov om aktiv socialpolitik.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Lov om aktiv socialpolitik (aktivloven), senest bekendtgjort i lovebekendtgørelse nr. 981 af 23. september 2019.

- § 13, stk. 2, nr. 4 om kommunen pligt at vurdere, om en person fortsat opfylder betingelserne for hjælp
- § 35, stk. 1 om kommunens skriftlige vejledningspligt i forbindelse med sanktioner
- § 39, nr. 3 om nedsættelse af hjælpen på grund af manglende meddelelse om sygdom til jobcenteret eller arbejdsgiveren
- § 40 om kun en enkelt nedsættelse pr. kalendermåned.

Praksis

Kasserede:

Principmeddelelsen indeholder en sammenskrivning af følgende tidligere principmeddelelser, som herefter ikke længere gælder (historiske). Praksis er indarbejdet i denne meddelelse:

Principafgørelse 105-13: En borger var ikke forpligtet til at meddele om sygdom til både jobcenteret og tilbudsstedet. Selvom kommunen i en borgers jobplan har skrevet, at vedkommende skal meddele sygdom til både jobcenter og tilbudssted, kan dette ikke medføre, at borgeren sanktioneres, når han undlader at give meddelelse til begge steder.

Principafgørelse 106-13: En borger kunne alene pålægges én enkelt punktsanktion på grund af manglende sygemelding i en sygdomsperiode på to dage. Manglende sygemelding betragtes som én hændelse, der udløser en punktsanktion. Det forhold, at borgeren ikke meddeler sygdom på ny de efterfølgende sygedage, udløser ikke en ny punktsanktion for hver dag, hvor borgeren undlader at meddele sygdom.

Den konkrete afgørelse

Du har klaget over X Kommunes afgørelse om nedsættelse af din integrationsydelse. Kommunen afgjorde sagen den 19. december 2018.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Kommunen har ret til at nedsætte din integrationsydelse med tre gange dagssatsen, fordi du ikke har meddelt sygdom rettidigt.

Det betyder, at vi stadfæster kommunens afgørelse, da vi er kommet til samme resultat.

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderer, at du den 30. november 2018 har undladt at give rettidig meddelelse om sygdom til jobcentret eller arbejdsgiveren.

Hvad er afgørende for resultatet

Kommunen vurderer, at du er aktivitetsparat.

Vi lægger vægt på, at du den 30. november 2018 ikke rettidigt melder dig syg til jobcentret eller arbejdsgiveren.

Vi lægger her vægt på, at du i ”Min Plan” af 16. juli 2018 er skriftligt orienteret om, hvornår du skal meddele sygdom. Det fremgår heraf, at, ”*Ved al fravær skal din rådgiver kontaktes på telefon mellem kl. 08:00 – 09:00. Din rådgiver skal kontaktes på hver enkelt fraværsdag. Meddelelser om fravær og sygemeldinger accepteres kun, hvis de er givet pr. telefon eller personligt til din rådgiver. Afbud og syg efter kl. 09.00 accepteres ikke*”.

Vi lægger også vægt på, at du først ringede til kommunen og meddelte sygdom kl. 09:51.

Vi lægger videre vægt på, at kommunen i "Min Plan" af 16. juli 2018 skriftligt vejleder dig om konsekvensen for hjælpen ved at undlade at give meddelelse om sygdom.

Vi er opmærksomme på din oplysning om, at du har hukommelsesproblemer, og at du derfor først ringede og meddelte sygdom kl. 09:51.

Vi lægger dog vægt på, at det forhold, at du har hukommelsesproblemer, ikke fritager dig fra pligten til at give meddelelse om sygdom.

Om reglerne

Efter reglerne nedsættes hjælpen med tre gange dagssatsen, hvis en person undlader at give meddelelse om sygdom til jobcentret eller arbejdsgiveren.

Der kan i en kalendermåned kun ske en enkelt nedsættelse.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er ikke enighed om afgørelsen. To mødedeltagere afgav dissens, idet de mener, at sanktionen er urimelig i forhold til forseelsen, og at sanktionen bør bortfalde, fordi du har problemer med hukommelsen.

De konkrete afgørelser, der dannede grundlag for de tidligere principmeddelelser

Sag nr. 1, tidligere principmeddelelse 105-13, jr.nr 2000087-13

Følgende lov blev anvendt, da principafgørelsen blev truffet:

Lov om aktiv socialpolitik, lovbekendtgørelse nr. 190 af 24. februar 2012

- § 13, stk. 2 nr. 4
- § 39, stk. 1, nr. 3
- § 40

Afgørelse

1. Baggrund for at behandle sagen

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har behandlet sagen for at afklare, om kommunen kan pålægge en kontanthjælpsmodtager, der deltager i et tilbud efter beskæftigelsesindsatsloven at give meddelelse om sygdom til både jobcenteret og tilbudsstedet.

2. Reglerne

Lov om aktiv socialpolitik § 13, stk. 2, nr. 4, fastslår, at kommunen har pligt til at vurdere, om en person, der får hjælp efter § 11, fortsat opfylder betingelserne for hjælpen ved at udnytte sine arbejdsmuligheder,

hvis personen undlader at give meddelelse til jobcenteret eller arbejdsgiveren om sygdom i tilfælde, hvor den ledige er givet et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats mv.

Lov om aktiv socialpolitik § 39, stk. 1, nr. 3, fastslår, at hjælpen nedsættes, hvis en person undlader at give meddelelse om sygdom til jobcenteret eller arbejdsgiveren.

3. Andre Principafgørelser

Ankestyrelsen har ikke andre principafgørelser på området.

4. Den konkrete afgørelse

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har i møde truffet afgørelse i NNs sag om nedsættelse af kontanthjælp.

Sagen er antaget for at afklare, om kommunen kan pålægge en kontanthjælpsmodtager, der deltager i et tilbud efter beskæftigelsesindsatsloven, at give meddelelse om sygdom til både jobcenteret og tilbudsstedet.

Resultatet er

- NN skal ikke give meddelelse om sygdom til både jobcenteret og tilbudsstedet.

Det betyder, at NN ikke skal have nedsat sin kontanthjælp.

Vi er således kommet til samme resultat som Beskæftigelsesankenævnet i Statsforvaltningen YY.

Der var enighed på mødet.

Begrundelsen for afgørelsen

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg finder, at NN ikke er forpligtet til at give meddelelse om sygdom til såvel jobcenteret som tilbudsstedet.

Vi finder, at NN, som på sygdomstidspunktet var i et tilbud, har opfyldt sin meddelelsespligt ved at give tilbudsstedet besked om, at han er syg den 7. maj, 8. maj og 18. maj 2012, og at han derfor ikke kan pålægges en sanktion i form af nedsættelse af kontanthjælpen.

Vi har lagt vægt på, at det af ordlyden i bestemmelsen fremgår, at hjælpen nedsættes, hvis en person undlader at give meddelelse om sygdom til jobcenteret eller arbejdsgiver. Der henvises til § 13, stk. 2, nr. 4, i aktivloven.

Det fremgår af denne bestemmelse, at kommunen har pligt til at vurdere, om en person, der modtager kontanthjælp, fortsat opfylder betingelserne for hjælpen ved at udnytte sine arbejdsmuligheder, hvis

personen undlader at give besked til jobcenteret, kommunen eller arbejdsgiver om sygdom i de nævnte tilfælde.

Det forhold, at kommunen i borgerens jobplan har skrevet, at han skal meddele sygdom til såvel jobcenteret som til tilbudsgiveren kan efter vores opfattelse ikke føre til et andet resultat.

Dette begrundes i, at vi som ovenfor nævnt er af den opfattelse, at en borger ifølge loven ikke kan sanktioneres ved nedsættelse af kontanthjælpen i den pågældende situation, og at der ved en aftale ikke kan gives en borger en ringere retsstilling, end han har efter loven.

Det fremgår af aktivloven, at kontanthjælpen nedsættes, hvis en person undlader at give meddelelse om sygdom til jobcenteret eller arbejdsgiveren.

Det fremgår videre af aktivloven med hvilke beløb hjælpen til personer, der er omfattet af ovennævnte regel om meddelelse om sygdom, nedsættes pr. hændelse, og at nedsættelsen sker på grundlag af den hjælp, som personen på hændelsestidspunktet var eller ville være berettiget til, og nedsættelsen sker i kontanthjælpen. Der kan i en kalendermåned kun ske en enkelt nedsættelse.

Det fremgår desuden af aktivloven, at fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen er betinget af, at kommunen samtidig med henvisningen til arbejde, afgivelsen af tilbud, indkaldelsen til samtale mv. skriftligt har informeret ansøgeren eller modtageren af hjælp om konsekvensen for hjælpen, hvis en person uden rimelig grund afslår arbejdet, afviser eller udebliver fra tilbuddet, ikke møder til samtalen mv., og om, hvilke skridt en person, der afslår mv., skal tage for igen at blive berettiget til hjælp.

Bemærkninger til klagen

I har i forbindelse med klagen oplyst, at I mener, at sagen har principiel karakter.

I anfører, at der efter jeres opfattelse ikke er noget lovmæssigt til hinder for, at kommunen kan forlange, at en kontanthjælpsmodtager, der er i tilbud efter beskæftigelsesindsatsloven, både skal give meddelelse om sygdom til jobcenteret og til tilbudsstedet.

I oplyser, at I lægger vægt på, at kommunen har vejledt borgeren skriftligt om, at han skal give meddelelse om sygdom både til jobcenteret og til tilbudsstedet, samt om hvilken konsekvens det vil få for borgeren, hvis han undlader at give meddelelse om sygdom til jobcenteret og tilbudsstedet.

Vi skal hertil bemærke, at det er udvalgets opfattelse, at der i loven ikke er hjemmel til at sanktionere, når en borger ikke har givet meddelelse om sygdom til både jobcenter og arbejdsgiver (tilbudsstedet). Dette uanset at det af borgerens jobplan fremgår, at han skal meddele sygdom til både jobcenter og tilbudssted, og at manglende meddelelse vil få konsekvenser for udbetalingen af hjælpen.

Vi bemærker i øvrigt, at jeres oplysninger er indgået i vores vurdering af sagen. De kan dog ikke føre til en anden afgørelse.

Oplysninger i sagen

Vi har afgjort sagen på grundlag af:

- De oplysninger, som forelå da Beskæftigelsesankenævnet traf afgørelse i sagen
- Beskæftigelsesankenævnets afgørelse af 11. april 2013
- Klagen til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg af 25. april 2013
- Beskæftigelsesankenævnets genvurdering.

Sag nr. 2, tidligere principmeddelelse 106-13, jr.nr 2000442-12

Følgende lov blev anvendt, da principafgørelsen blev truffet:

Lov om aktiv socialpolitik, lovebekendtgørelse nr. 190 af 24. februar 2012

- § 39, stk. 1, nr. 3
- § 40

Afgørelse

1. Baggrund for at behandle sagen

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har behandlet sagen for at afklare, om manglende sygemelding udløser en eller flere punktsanktioner efter reglerne i aktivloven.

2. Reglerne

Lov om aktiv socialpolitik § 39, stk. 1, nr. 3, fastslår, at hjælpen nedsættes, hvis en person undlader at give meddelelse om sygdom til jobcenteret eller arbejdsgiveren.

Det fremgår af bemærkningerne til § 39 i vejledningen om rådighed og sanktioner for personer, der ansøger om eller modtager kontanthjælp, at §§ 39 og 40 omhandler punktsanktioner, der gives som en nedsættelse af hjælpen med et fast beløb i de tilfælde, hvor en forseelse ikke løber over tid.

3. Andre Principafgørelser

Ankestyrelsen har ikke andre principafgørelser på området.

4. Den konkrete afgørelse

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har i møde truffet afgørelse i NNs sag, som er antaget for at afklare om manglende sygemelding udløser en eller flere punktsanktioner efter reglerne i aktivloven.

Resultatet er

- NN skal pålægges én punktsanktion på grund af manglende sygemelding

Det betyder, at kontanthjælp til NN skal nedsættes med 1.590,00 kr.

Vi er således kommet til samme resultat som Beskæftigelsesankenævnet i Statsforvaltningen YY.

Der var enighed på mødet.

Begrundelsen for afgørelsen

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg finder, at NN skal pålægges én punktsanktion på grund af manglende sygemelding i forbindelse med sin sygdomsperiode den 4. og 5. juli 2012.

Det er udvalgets opfattelse, at punktsanktioner finder anvendelse ved en forseelse, der ikke løber over tid.

Det er desuden udvalgets opfattelse, at der ikke er tilstrækkelig lovhjemmel til at pålægge flere punktsanktioner i en situation med et sygdomsforløb, hvor borgeren ikke har givet kommunen besked.

Vi finder, at uanset om kommunen har stillet krav om sygemelding hver dag i en sygdomsperiode, kan dette ikke medføre mere end én punktsanktion.

Vi lægger ved afgørelsen vægt på, at NNs undladelse af at meddele fravær på grund af sygdom skal anses som én hændelse, idet der er tale om en sammenhængende sygdomsperiode. Da der således er tale om én hændelse, udløser den alene én punktsanktion.

Dette begrundes i, at undladelse af at meddele starten af en sygdomsperiode må anses for den hændelse, som udløser en punktsanktion i henhold til aktivloven § 39, stk. 1, nr. 3.

Det skal desuden bemærkes, at Beskæftigelsesudvalget finder, at NN er behørigt orienteret om, at han skal meddele Jobcentret om fravær på grund af sygdom, samt om at det vil have konsekvenser for hans ret til kontanthjælp, hvis han undlader at give meddelelse herom.

Det fremgår af aktivloven, at kontanthjælpen nedsættes, hvis en person undlader at give meddelelse om sygdom til jobcenteret eller arbejdsgiveren.

Det fremgår videre af aktivloven med hvilke beløb hjælpen til personer, der er omfattet af ovennævnte regel om meddelelse om sygdom, nedsættes pr. hændelse, og at nedsættelsen sker på grundlag af den hjælp, som personen på hændelsestidspunktet var eller ville være berettiget til, og nedsættelsen sker i kontanthjælpen. Der kan i en kalendermåned kun ske en enkelt nedsættelse.

Det fremgår desuden af aktivloven, at fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen er betinget af, at kommunen samtidig med henvisningen til arbejde, afgivelsen af tilbud, indkaldelsen til samtale mv. skriftligt har informeret ansøgeren eller modtageren af hjælp om konsekvensen for hjælpen, hvis en person uden rimelig grund afslår arbejdet, afviser eller udebliver fra tilbuddet, ikke møder til samtalen mv., og om, hvilke skridt en person, der afslår mv., skal tage for igen at blive berettiget til hjælp.

Vi skal bemærke, at det hverken i aktivloven eller beskæftigelsesindsats-loven fremgår af reglerne om sygemelding, at en person med mere end en dags sygdom skal melde sig syg hver dag, ligesom der ikke er regler, der sanktionerer manglende daglig sygemelding.

Bemærkninger til klagen

I har oplyst, at I ikke er enige i nævnets afgørelse om, at NNs manglende sygemelding og udeblivelse fra aktivering på grund af sygdom den 4. og 5. juli 2012 skal udløse én punktsanktion.

I anfører, at der efter jeres opfattelse er tale om 2 hændelser, som hver udløser en punktsanktion. I finder, at der er tale om 2 manglende sygemeldinger, da NN var orienteret om, at han skulle melde sig syg dagligt i sin sygdomsperiode.

Vi bemærker, at det anførte er indgået i vores vurdering af sagen, men at det ikke kan føre til en anden afgørelse.

Vi henviser til det under begrundelsen anførte.

Oplysninger i sagen

Vi har afgjort sagen på grundlag af:

- De oplysninger, som forelå da Beskæftigelsesankenævnet traf afgørelse i sagen
- Beskæftigelsesankenævnets afgørelse af 8. november 2012
- Klagen til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg af 3. december 2012
- Beskæftigelsesankenævnets genvurdering